U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera, Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **T. C.,** zastoupené Mgr. Evou Kantoříkovou, advokátkou se sídlem Šumavská 35, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2011, čj. OAM-382/ZA-06-ZA09-2010, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 5. 2011, čj. 63 Az 4/2011 - 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

1. Rozhodnutím ze dne 21. 1. 2011, čj. OAM-382/ZA-06-ZA09-2010, žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 13. 5. 2011, čj. 63 Az 4/2011 - 21, zamítl.

3. Krajský soud souhlasil s žalovaným, že skutečným důvodem žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu byla její ekonomická situace. Připomněl, že ze stejných důvodů žalobkyně neúspěšně žádala v minulosti o azyl také ve Švýcarsku.

4. K tvrzenému pronásledování z náboženských důvodů krajský soud poukázal na změnu výpovědi žalobkyně v průběhu správního řízení, kdy nejprve při pohovoru dne 2. 11. 2010 tvrdila, že vyznává islám, ale při pohovoru dne 10. 1. 2011 uvedla, že ve skutečnosti vyznává pravoslavné křesťanství.

5. Krajský soud zdůraznil, že na udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu není právní nárok a posouzení důvodů hodných zvláštního zřetele je věcí správního uvážení. Soudnímu přezkumu pak tato otázka podléhá jen do té míry, zda správní uvážení nevybočilo z mezí stanovených zákonem a zda je v souladu s pravidly logického usuzování. Pochybení žalovaného v tomto směru krajský soud neshledal.

6. Žalobkyně nesplňovala ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany, protože nebylo zjištěno, že by jí hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy předvídané § 14a zákona o azylu. Porušení čl. 3 Úmluvy pro mučení a jinému nelidskému a ponižujícímu zacházení žalobkyně namítla v žalobě jen v obecné rovině, ve správním řízení navíc nic takového netvrdila.

7. Závěrem krajský soud neshledal ani procesní pochybení žalovaného, který vyšel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a opatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí.

III.

8. Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

9. Stěžovatelka namítla, že krajský soud posoudil nesprávně otázku pronásledování. Již v žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatelka podrobně popsala důvody, které ji vedly k opuštění vlasti. Tvrdila, že měla odůvodněné obavy z pronásledování kvůli svému náboženství. Naopak žalovaný nezdůvodnil řádně, proč považoval žádost stěžovatelky za podanou pouze z ekonomických důvodů. Ze zpráv nevládních organizací i státních institucí přitom vyplývá, že vymahatelnost práva je v Moldavsku velmi špatná. Stát není schopen v řadě případů zajistit svým občanům ochranu před útoky zločineckých skupin. Stěžovatelka se proto necítila v zemi původu bezpečně.

10. Dále stěžovatelka vytkla krajskému soudu nesprávné posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Uvedla, že má závažné zdravotní potíže a musí užívat léky, které pro ni nejsou v zemi původu dostupné. Úroveň zdravotní péče v Moldavsku je velmi nízká a nákladná. Pouze malá část zdravotní péče je hrazena ze zdravotního pojištění, které řada občanů ani nemá. Nucený návrat do Moldavska by pro ni znamenal nemožnost řešit zdravotní problémy. Podle stěžovatelky žalovaný ani krajský soud nezjistili dostatečně situaci v zemi původu.

11. Závěrem stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

12. Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis a napadené rozhodnutí. Zdůraznil, že stěžovatelka netrpí žádným onemocněním, které by ji ohrožovalo na životě. V této souvislosti odkázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 27. 5. 2008, *N. proti Spojenému království*, stížnost č. 26565/05, body 32 až 44, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2007, čj. 2 Azs 30/2007 - 69 (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Dále žalovaný poukázal na skutečnost, že zdravotní péče není plně hrazena ze zdravotního pojištění ani v

České republice. Rozdílná kvalita zdravotní péče v zemi původu není bez dalšího důvodem pro udělení azylu.

V.

13. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění na tomto místě pro stručnost odkazuje.

14. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Soud neshledal ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje na námitky stěžovatelky dostatečnou odpověď.

15. Z judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačně plyne, že potřeba další legalizace pobytu cizince není zákonným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudky ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004 - 44, či ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 47/2004 - 60). Je možné připomenout také rozsudek ze dne 11. 11. 2005, čj. 5 Azs 114/2005 - 51, v němž zdejší soud zdůraznil, že poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu, které jsou upraveny v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

16. Ze spisu vyplývá, že stěžovatelka přicestovala do České republiky již v roce 2007 na základě víza za účelem zaměstnání. Po skončení platnosti víza v únoru 2009 se neúspěšně pokusila o jeho prodloužení. Poté Českou republiku neopustila a pobývala zde nelegálně. Žádost o mezinárodní ochranu podala až dne 2. 11. 2010, tedy po téměř dvou letech nelegálního pobytu. Lze proto dodat, že pozdní podání žádosti o mezinárodní ochranu poté, kdy cizinec pobýval na území České republiky delší dobu nelegálně a hrozí mu správní vyhoštění, svědčí o účelovosti této žádosti a výrazně snižuje věrohodnost dotčeného žadatele (viz rozsudky ze dne 10. 2. 2006, čj. 4 Azs 129/2005 - 54, či ze dne 15. 8. 2008, čj. 5 Azs 24/2008 - 48, č. 1724/2008 Sb. NSS).

17. Věrohodnost stěžovatelky snižuje také zásadní změna výpovědi k tvrzenému důvodu pronásledování. Jak již krajský soud připomněl, stěžovatelka nejprve tvrdila, že byla pronásledována kvůli své muslimské víře. O několik měsíců později svou výpověď změnila tak, že ve skutečnosti vyznává pravoslavné křesťanství.

18. Nejvyšší správní soud se již věnoval dostatečně také možnosti udělení doplňkové ochrany na základě tvrzené vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu z důvodu nepříznivého zdravotního stavu. Tento důvod by mohl být úspěšný jen ve zcela výjimečných případech.

19. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany nemůže být pouhé snížení poskytované zdravotní péče v zemi původu oproti České republice (blíže viz např. rozsudek ze dne 26. 7. 2007, čj. 2 Azs 30/2007 - 69). Podmínky § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu by byly splněny pouze tehdy, pokud by žadatel o mezinárodní ochranu trpěl závažnou nemocí a zároveň by nedostatečnost zdravotní péče v zemi původu dosahovala takové úrovně, kterou by bylo možné označit za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (blíže viz rozsudek ze dne 9. 10. 2009, čj. 6 Azs 34/2009 - 89). Stěžovatelkou tvrzený zdravotní stav (skolióza, bolesti zad a vysoký krevní tlak) a úroveň zdravotní péče v Moldavsku ve vztahu k těmto onemocněním nesplňují bez jakýchkoliv pochybností velmi přísné podmínky, které Evropský soud pro lidská práva stanovil pro tzv. „*humanitární případy*“ v rozsudku ze dne 2. 5. 1997, *D. proti Spojenému království*, stížnost č. 30240/96, či v rozsudku *N. proti Spojenému království* (srov. také např. rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 24. 6. 2003, *Arcila Henao proti Nizozemsku*, stížnost č. 13669/03, či ze dne 25. 11. 2004, *Amegnigan proti Nizozemsku*, stížnost č. 25629/04).

20. Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

21. Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že nerozhodoval o žádosti stěžovatelky o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože ten je dán ve věcech mezinárodní ochrany ze zákona (viz § 32 odst. 5 zákona o azylu).

22. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení podle obsahu spisů nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. září 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu